

Maaseutuhallinto opintomatalla Brysselissä 11 -14.3.2013

Räntäsade ja loskainen keli oli meitä vastassa, kun maaliskuun 11. päivä saavuimme maaseutujohtaja Hannu Töllin johdolla EU:n pääkaupunkiin. Neliapilan tulevaisuustyöpaja-hankkeen järjestämälle opintomatkalle osallistui 18 alueemme maaseutuhallinnon työntekijää ja viljelijävaikuttajaa.

Suomen pysyvä EU-edustusto (EUE)

EU-edustustoon tutustuimme maatalousneuvos Tapani Sirviön johdolla. Edustustossa Suomen hallinto esittäytyy pienoiskoossa. Siellä on paljon ns. ”näkymättömiä” miehiä ja naisia, jotka tekevät taustatyötä kulissien takana. Edustuston henkilökunta auttaa asioiden valmistelussa ministeriöitä kuuntelemalla eri alojen asiantuntijoita ja laatimalla päätösten valmisteluun lausuntoja. Vierailun aikana saimme hyvän kuvauksen siitä, kuinka asioita suuressa EU:ssa valmistellaan. Tapani Sirviö, joka on ollut EU:n palveluksessa jo vuodesta 1993 lähtien, kertoi asiat hyvin selkeästi käyttäen esimerkkinä kirsikkakakkuvertausta. Kakun pohjan muodostavat laaja-alaiset työryhmät, jotka kuuntelevat eri alojen asiantuntijoita. Seuraavan kerroksen kakusta muodostavat valmistelijat eli kulissimiehet, jotka esittävät asiat maidensa vara- tai sijaisministereille. Kakun kuorrutuksen tekevät sitten ministerineuvostossa jäsenmaiden alakohtaiset ministerit. Asioiden tiivistäminen suhteessa valmisteluun on aika huikea. Ministerin puheenvuoro ministerineuvostossa saattaa jäädä jopa kolmeen minuuttiin. Merkille pantavaa on se miten asioihin vaikutetaan niiden valmistelun aikana.

Maatalousneuvos Sirviöltä saimme hyviä vastauksia maatalouspolitiikan eri asioihin. Raimo Jokelan kysymykseen turvemaiden kyntökiellosta saatiin selkeä ja huojentava vastaus. Kieltoa ei tule. Ylivieskan Elina Päivärinta kysyi mm. elintarvikkeiden alkuperämerkinnöistä. Voidaanko niihin luottaa? Tähän Sirviö vastasi: Kriisi voi olla hyvä juttu. Hän vertasi mm. hevosenlihasta syntynyttä kohua. Elintarvikkeiden alkuperämerkintöjen oikeellisuutta koko EU-alueella on vaikea valvoa. Suomen kanta on kuitenkin selvä, luotettavaa alkuperämerkintää elintarvikkeisiin ajetaan läpi. Keijo Pylvään kysymykseen petoeläinasiassa liittyen lähinnä susiin Sirviö vastasi, että Suomi on itse ollut vaikuttamassa EU:n kantaan susien suojelemisessa. EU:n luontodirektiiviä laadittaessa Suomesta on tullut selkeä ilmoitus, että susi on Suomessa uhanalainen eläin.

Tapani Sirviön esityksen ja keskustelun aikana tuli kuitenkin hyvin selkeästi esiin mm. se, että EU on sivistynyt tapa käydä sota. Ruoan kysyntä maailmalla kasvaa ja sitä kautta maatalouspolitiikka tulee olemaan yhä edelleenkin yksi EU:n keskeisiä asioita. Paljon on kritisoitavaa, mutta paljon myös hyvää. Kaikkien 27 jäsenmaan kannanottojen yhteensovittaminen on melkoista palapeliä ja kirsikkakakun valmistaminen ennen kuorrutusta vaatii uskomattoman määrän kokouksia ja muuta valmistelua. Vain kuorrutus näkyy ulospäin.

EU:n talous- ja sosiaalikomitea

Talous- ja sosiaalikomitean jäsen, johtaja Seppo Kallio, oli tiukkojen turvatarkastusten jälkeen meitä vastassa saapuessamme komission vieraaksi. Seppo Kallio on arvostettu ja kokenut Suomen asioiden puolestapuhuja EU:ssa. Hän esitteli meille MTK:n toimintaa Brysselissä ja kertoi ajankohtaiset terveiset maatalouspolitiikasta.

MTK:lla on ollut oma toimisto Brysselissä jo vuodesta 1991 alkaen. Se tekee voimakasta ja perusteellista yhteistyötä hyvin laaja-alaisesti eri organisaatioiden kanssa päivittäin. Asioista tiedotetaan myös hyvin. Maaseudun Tulevaisuus-lehdellä on Brysselissä oma kirjeenvaihtaja. Luottamushenkilöitä sekä maatalouden eri asiantuntijoita käy runsaasti MTK:n toimiston vieraana. MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila piipahtaa tuon tuostakin Brysselissä ja oli nytkin meidän ryhmän kanssa samalla lentovuorolla palaamassa kotimaahan.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea on ainutlaatuinen keskustelufoorumi. Se edustaa kaikkia niitä taloudellisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia toimijoita, joista järjestäytynyt kansalaisyhteiskunta muodostuu. Seppo Kallio kertoi, kuinka merkittävä ja tärkeä vaikuttamisen paikka on komitean jäsenyys. Komiteoissa on kaikkiaan noin 1700 virkamiestä ja vuosittain he antavat yli 250 lausuntoa. Esityksen ja keskustelun aikana esiin nousivat EU:n budjettikehys, siihen liittyvät lausunnot, cap-uudistus, maataloustukien leikkaus, energiapolitiikka, mahdollinen ruokakriisi ja vuoden 2014 parlamenttivaalit. Mitään ei ole sovittu ennen kuin kaikki on sovittu. Tämä EU:n neuvottelutapaa kuvaava lause sopii erityisen hyvin EU:n yhteisen maatalouspolitiikan (cap) uudistukseen. Seppo Kallion puheessa tuli esiin myös se, kuinka tärkeä rooli on MTK:lla maatalouspolitiikan valmistelussa. Raimo Jokela halusi viestittää MTK:n jäsenille oman järjestönsä tärkeää roolia EU:ssa. Aktiivisia kysyjä ryhmässämme olivat mm. Hautalan Heikki Oulaisista, Kukkolan Jukka Nivalasta ja Päivärinnan Elina Ylivieskasta.

Koko ryhmä yhteiskuvassa EU:n Talous- ja Sosiaalikomitean vieraana.

Copa-Cogecan

Euroopan maanviljelijöiden ja osuuskuntien kattojärjestön Copa-Cogecan on perustettu vuonna 1958. Järjestöön kuuluu noin 38 000 osuuskuntaa ja 72 viljelijöiden edunvalvontajärjestöä. Copan johtokunnan varapuheenjohtajana on MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila. Asiantuntijana ryhmämme vierailun aikana oli yksi sihteereistä romanialainen Camelia Györffy. Hän kertoi meille Copan toiminnasta viljelijöiden edunvalvojana. Copassa on yhteensä 45 työryhmää ja Copa on merkittävässä asemassa EU:n maatalouspolitiikan seuraamisessa ja lausuntojen antajana. Copalla on vahva verkosto ja hyvät kontaktit parlamentin jäseniin (mepit). Keskusteluissa keskeisiksi asioiksi nousivat mm. maitokiintiöt ja niiden poistuminen, EU:n uusi maatalouspolitiikka, maidon hinta tulevaisuudessa, naudanlihan tuotantokustannukset ja elintarvikkeiden alkuperämerkinnät.

Vierailun päätteeksi ryhmämme puolesta kiitokset Camelia Györffylle esitti Oulaisten MTK:n puheenjohtaja Heikki Hietaharju, joka yllätti ainakin osan porukkaa, pitämällä kiitospuheen sujuvalla englanninkielellä. Tänä päivänä paikallisen tuottajajärjestön puheenjohtajalta edellytetään myös hyvää kielitaitoa, jotta edunvalvontaa voi tehdä globaalisti.

Maaseutupäivä

Lumen peittämä Belgian maaseutu avautui eteemme, kun suuntasimme matkamme Brysselin ulkopuolelle. Kohteenamme oli kaksi maidontuotantotilaa. Ensimmäisessä kohteessa tilan vanha isäntä yhdessä vaimonsa kanssa esitteli tilaa. Tilalla oli 80 lehmää ja maito jalostettiin lähes kokonaisuudessaan tilalla juustoiksi. Tilan vanha isäntä oli entinen Belgian valtion virkamies ja todella innostunut sekä paneutunut tilan kehittämiseen. Vuosittain tilalla valmistettiin 800 000 litraa maitoa juustoksi. Eri juustolajeja oli kaikkiaan viisi. Juustot myytiin paikallisiin kauppoihin. Karja ruokittiin oman pellon sadolla. Satoa otettiin 4-6 kertaa vuodessa. Ulos myytävän juuston keskimääräinen kilohinta oli 6,50 euroa. Juustojen valmistuksessa oli mukana kolme palkattua työntekijää. Tilan nuori isäntä huolehti karjasta ja peltotöistä.

Eija Kodis, Mauno Korhonen, Hannu Tölli, Seija Korjonen ja Raimo Jokela tilan juustokellarissa. Juustoja oli saatavissa mm. merilevällä tai pähkinällä maustettuina.

Toisena kohteena oli maatila Ferme Flabat, jossa sukupolvenvaihdos oli tapahtunut myös muutamia vuosia sitten. Tilalla oli noin 50 lehmää ja lisäksi nuorkarjaa. Pelloista 65 ha oli laitumena ja 15 ha rehuissa. Tilalla valmistettiin jäätelöä, joka oli tilan tärkein myyntituote. Tilan yhteyteen oli rakennettu edustava suoramyyntikauppa, jonka valikoimista löytyi tietysti tilan omat jäätelöt moneen makuun maustettuna sekä paljon muita elintarvikkeita. Tilan liikevaihdosta suurimman osan muodosti suoramyynti tilan omasta kaupasta. Erikoista tilalla oli myös omavarainen energian tuotanto. Karjan lanta kaasutettiin biokaasuksi ja tuotantorakennuksen kattoja koristivat aurinkopaneelit.

Flaban tilalla valmistetut jäätelöt myytiin pihapiirissä olevasta jäätelökaupasta, josta saimme maistiaisja ja myös ostaa tuotteita.

Waterloo

Torstaina vierailimme belgialaisessa Waterloon kylässä. Kylä sijaitsee noin 12 km Brysselistä etelälounaaseen. Kylä on tullut kuuluisaksi Waterloon taistelusta, joka käytiin 18. päivä kesäkuuta 1815. Taistelu oli Napoleon Bonaparten viimeinen taistelu. Taistelukentän näkymää on nykyisin Butte du Lionin kukkulan leijonapatsas. Kukkulan päältä avautui hyvä näköala pitkälle Belgian maaseutua.

Luulimme tulevamme Belgian kevääseen, mutta perillä oli kylmin kevät viiteenkymmeneen vuoteen.

Kuvat ja teksti: Keijo Pylväs